

VESTERBRO JULETRÆSFEST

Projektet, hvor genbrug og bæredygtighed er et gennemgående tema, er et partnerskab mellem områdefornyelsen, Kulturanstalten og Vesterbro Lokaludvalg. I fire år har der været afholdt "genbrugsjul" i Enghaveparken med et alternativt juletræ lavet af genbrugsmaterialer og en skov af små genbrugstræer, som børn fra Vesterbro har lavet.

Proces: Der har været mellem 150-500 deltagere til juletræsfesterne. Op til eventen har skole- og institutionsbørn deltaget i workshops, både i Træstubben, i Enghaveparken og på Fritidshjemmet UNO (Alsgade), hvor de har forberedt installationer til eventen. Herigenem er en lang række børn blevet inddraget. Gang i gadens brugere (Settlementet) er aktive deltagere og har bl.a. solgt designjulepynt og risengrød til arrangementet og hjulpet med opsætning mm. Forskellige kunstnere/projektmagere har designet det store genbrugsjuletræ. Arrangementet er med til at ændre opfattelsen af, hvad et juletræ og jul kan være.

Økonomi: Områdefornyelsen har finansieret 40.000 kr. årligt, og der er søgt ekstra midler i Vesterbro Lokaludvalg til workshops, underholdning mm, så det samlede beløb lander på ca. 60.000 kr.

Forankring:

- Sidste juletræsfest i regi af partnerskabet er i 2016. Derefter kan Vesterbro Lokaludvalg vælge at finansiere juletræsfesten og fortsætter samarbejdet med Kulturanstalten og Settlementet og andre relevante aktører.
- Evt. kan lokale projektmagere/aktører udføre arrangementet, så opgaverne forbundet med arrangementet i højere grad ligger eksternt.
- Idéen spredes: Vesterbros flotte "huletræ" af cykelhjul genopstod året efter på Genforeningspladsen i Valby!

TOVE DITLEVSENS BYRUM

Målet har været at skabe et sammenhængende byrum, hvor det er muligt at bevæge sig så frit som muligt fra nord til syd. Området er opdelt i tre zoner med temaer som transit og ophold på Tove Ditlevsens Plads, leg og bevægelse omkring skolen og til sidst ro og fordybelse i Kirkehaven.

Proces: Siden 2012 har en lokal arbejdsgruppe været med til at udvikle byrummet. Tove Ditlevsens Skole og Sct. Matthæus Kirke har været særlige interessenter, da de har åbnet op for offentlig brug af deres arealer. Skolebørnene har været inddraget og har af to omgange bygget midlertidige byrumsinstallationer, som en del af idéudviklingen og for at skabe ejerskab til forandringerne af deres byrum.

Økonomi: Områdefornyelsen har finansieret 6.900.000 kr., 6 mio. kr. er finansieret via overførelsessagen 2014 - 2015 og Børne- og Ungdomsforvaltningen har bidraget med 2 mio. kr.

Forslag til forankring:

- Projektet er afsluttet.
- Driftserfaringer angående skolens brug af kirkehaven tages op ved et møde mellem Sct. Matthæus Kirke og Tove Ditlevsens Skole. Center for udførelse af anlæg faciliterer dette møde.
- Opfordring til at skabe aktiviteter på pladsen bl.a. gennem Vesterbro Lokaludvalgs puljer.
- Pladsen har en meget differentieret brugergruppe (unge, ældre, øldrikkere, elever mm). Samtidig er der kommet flere kvadratmeter til skolens elever. Der bliver afholdt loppemarkeder - et tegn på, at pladsen er indtaget. Fiskebilen og juletræssalget er også tilbage. Skolegården bliver flittigt brugt og kirkehaven rummer roligt ophold.

LIVA WEELS PLADS

Målet med Liva Weels Plads var at skabe et roligt og lokalt samlingssted for beboerne i de fem karreer, der omgiver pladsen. Dækningsgravene skulle indgå i det endelige design og designet skulle være rettet mod voksent ophold. For at fremme mødet mellem naboerne blev der opsat en cykelstation. Desuden er der blevet etableret cykelstativer.

Proces: Siden 2012 har en lokal arbejdsgruppe været med til at udvikle pladsen. Der har været afholdt en række arbejdsgruppemøder og begivenheder på pladsen, som led i processen, bl.a. stormøde i opstartsfasen, plantekassedag ved Heilsgade og høstfest.

Økonomi: 4.913.000 kr. til anlæg af Liva Weels Plads.

Forslag til forankring:

- Projektet og arbejdsgruppen er afsluttet
- Områdefornyelsen har løbende dialog med enkelte beboere ved pladsen, bl.a. gennem Facebook. Ønsket om et par Københavnerbænke på pladsen er blevet imødekommet og opsættes til efteråret.
- Opfordring til arbejdsgruppen og lokale om at tage initiativ til arrangementer på pladsen.
- Kun en enkelt har meldt sig til at passe krydderurtebedet ved Heilsgade. Det kunne være fint, hvis flere vil bakke op om bedet. Måske skal det være Blomstrende By-bed?
- Opfordring til at skabe aktiviteter på pladsen bl.a. gennem lokaludvalgets puljer.

ALSGADEKVARTERET

Ophold, leg, tryk og lokal stemning er nøgleordene for projektet. Dette opnås gennem muligheder for små pauser gennem kvarteret, et mødested foran Vesterbro Ny Skole (hvor der før var et trådhegn), nyt pauserum foran svømmehallen og belysning på Bryggergårdens facader i Alsgade.

Proces: Siden august 2014 har lokale beboere og interessenter været med til at idéudvikle og prioritere indsatsen. Som led i fornyelsen har Borgerrepræsentationen godkendt, at tre P-pladser inddrages til byrum i Alsgade foran Vesterbro Ny Skole. Byrummene forventes at stå klar i oktober 2016.

Økonomi: 2,8 mio.kr. + 224.000 kr. fra Ubrugte hjørner + 120.000 fra omprioriteringspuljen.

Børne- og Ungdomsforvaltningen finansierer, at skolegården åbnes yderligere op ud til Alsgade. Et byrumsmøbel med siddemuligheder, tilsvarende det på skolehjørnet bliver sat op.

Der er behov for, at tilføre flere midler til projektet. Styregruppen tager stilling til dette 6. september 2016.

Forankring:

- Arbejdsgruppen afholder ikke flere møder, men hurtiggruppen indkaldes hvis det bliver nødvendigt. Projektet afsluttes før Områdefornyelsen lukker ned.
- Kvarterets nye byrum forventes indviet i oktober måned, ugen før efterårsferien i samarbejde med lokale beboere og aktører.
- Unge fra kvarteret og værestedet Fiskeriet inviteres med til at bygge bænken i vejbedet foran Kiosk 21 for at skabe lokalt ejerskab.
- Der er bekymring om trafikken gennem kvarteret, da den formentlig øges når Carlsbergbyggeriet står færdigt.
- Fokus på unge fra og omkring Bryggergården. Områdefornyelsen har støttet FISKENS +18 indsats i området.

NETVÆRK FOR SOCIALE AKTØRER

Netværket udspringer af Områdefornyelsens arbejdsgruppe for socialt udsatte akører og Plads til forskel-følgegruppen. Sociale aktører på Vesterbro inviteres til en netværksdag om året. Formålet er videndeling, relationer og inspiration.

Proces: Områdefornyelsen har i samarbejde med lokaludvalget og Frivilligcenteret tilrettelagt dagen med udgangspunkt i de ønsker netværkets deltagere har til indhold. Det første møde handlede om naboialog og plads til forskel-temaet, og flere af deltagerne var med i følgegruppen til denne debatkampagne. Der er afholdt netværksmøder i 2013, 2014 og 2015.

Økonomi: MI. 3000-6000 kr. Udgifter til forplejning, og evt. oplægs-holdere.

Forankring:

- Vesterbro Lokaludvalg og socialudvalget kan være tovholder på netværksdagen med start i 2016 og planlægge dagen i samarbejde med frivilligcenteret. De har et godt netværk i bydelen og har stået for facilitering af de to første møder.

FLEKSIBLE BYRUM

Gennem forsøg med fleksible byrum er der afprøvet løsninger til at optimere brugen af byrummene ved at bruge dem forskelligt over døgnet, ugen eller året afhængigt af stedets behov. Eksempelvis ved at lade en p-plads blive brugt til udeservering i dagtimerne og bilparkering om natten.

Sådan udnyttes Vesterbros sparsomme plads

GUIDE. Tag en kaffepause på en p-plads eller besøg en gadepark på et forto. Områdefornyelsen Vesterbro har sammen med konsulentvirksomheden VIGØR udarbejdet en guide til, hvordan man udnytter byens rum bedst muligt.

AF BIRGER MARTIN
forarbejdet

BYRUM Nu kan man få hjælp til, hvordan man bruger en gadeplads, en fortovejspads eller måske en parkeringsplads til en anderledes, mere fleksibel brug. Her kommer fem eksempler fra en række observations- og forskningsprojekter med fleksible byrum på Vesterbro.

Fakta

OM FLEKSIBLE BYRUM

- Hver kvart er udvalgt af Områdefornyelsen i samarbejde med VIGØR.
- Fleksible byrum betyder, at rummet kan bruges til forskellige funktioner i løbet af døgnet. Fra udeservering til aktiviteter over døgnet og i løbet af året.
- Man kan læse mere om how-to-guiden og hvordan den er udviklet på www.vesterbro.dk/omradefornyelse.
- Et af rummet er typisk lagt til gaden, kan være karrere bane områdefornyelsen kører på 2. sal i Kulturcenteret i Søndergade.
- Vesterbro Lokaludvalg, Vesterbro

Sådan kan man også indrette en parkeringsplads om dagen, så den bliver plads til kaffepause på Vesterbro sparsomme karrerebane. Foto: Områdefornyelsen Vesterbro

How-to-guiden er super god. Det kan være en jungle at finde ud af, hvordan man får tilgængelighed til forskellige ting.

CHRISTIAN RYSGAARD, bestyrelsesmedlem i Vesterbro Lokaludvalg

Sev forskellige funktioner i løbet af døgnet og årstidene kan gøre lokale erhvervsdrivende og andre lokale aktører.

Fre by how til p-plads
Et af rummet er typisk lagt til gaden, kan være karrere bane områdefornyelsen kører på 2. sal i Kulturcenteret i Søndergade.

Calli Sørensen præsenterer planerne for rummet og byrummet i Søndergade, og hvad det vil betyde for byrummet. Det er et eksempel på, hvordan rummet kan bruges til forskellige funktioner i løbet af døgnet og årstidene. Foto: Områdefornyelsen Vesterbro

Proces: Områdefornyelsen og VIGØR har testet fem forsøg i samarbejde med lokale aktører og afprøvet, hvordan et byrum kan have forskellige funktioner over døgnet, og om lokale kræfter kan stå for driften. Det er der kommet en evaluering og en how-to-guide ud af.

Økonomi: 780.000 kr.

De fem forsøg:

- Istedgade stolon i samarbejde med Værestedet Gang i gaden og andre lokale erhvervsdrivende.
- Pauseplads og byrumsmøbler på P-plads i samarbejde med Sort Kaffe og Vinyl.
- "Gadepark" i Søndergade i samarbejde med Café Sonja.
- Åben skolegård i samarbejde med Vesterbro Ny Skole og lokal arbejdsgruppe
- Byrumsmøbel i Dybbølsgade v. Sweet Surrender.

Forankring:

- How-to-guiden er distribueret til lokale erhvervsdrivende og aktører, samt til projektmagere, andre områdefornyelser mv.
- Lokale aktører har deltaget i at udvikle, afprøve og stå for drift.
- Sort Kaffe og Vinyl og Café Sonja tager i 2016 selv initiativet til at søge om at bruge en del af gaden til udeservering og byrumsmøbler. I 2015 hjalp områdefornyelsen med hele processen.
- Vesterbro Lokaludvalg kan videreformidle guiden og arbejde med fleksible byrum som tema.

ENGHAVEPARKEN

Fornyelsen skal bidrage til, at Enghaveparken året rundt er et grønt, rekreativt samlingssted. Den skal være indbydende og tryk døgnet rundt og dække forskellige behov for mangfoldige brugere. Fornyelsen holdes inden for en landskabsarkitektonisk fredning af parkens struktur samtidig med at der gøres plads til at rumme 24.000 m³ skybudsvand i primært overjordiske magasiner.

Proces: Siden 2012 har en lokal arbejdsgruppe deltaget i at udvikle fornyelsen af parken. Det begyndte som et mindre projekt, hvor multibanen skulle renoveres, men projektet er siden vokset betragteligt, bl.a. grundet skybrudsløsningen, der skal implementeres. Der er skaffet fondsmidler til renovering af musiktribunen, indgangene og læskurene, samt til genopførelse af boderne. Alle bygningerne på nær boderne, er færdige til august og indvies d. 3 september 2016. Anlæg begynder primo 2017.

Økonomi: Samlet projektøkonomi til park og bygningsfornyelse løber op i ca. 130 mio. kr. fordelt mellem Københavns Kommune, HOFOR, Realdania og A.P. Møller fonden.

Forankring:

- Projektet er overdraget til Center for udførelse af Anlæg i TMF. Her vil projektlederen informere og ved større beslutninger inddrage arbejdsgruppen for Enghaveparken løbende gennem anlægsprocessen.

INSTAGRAM

Til de korte nyheder serveret med lækre fotos til. Områdefornyelsens Instagram er et relevant medie at kommunikere områdefornyelsens mange aktiviteter i Vesterbros byrum på. Her findes en blanding af "almindelige borgere", semiprofessionelle Instagrammere, Københavns Kommune og aktører og borgere der interesserer sig for Vesterbro og byudvikling.

Proces: Profilen har ca. 600 følgere, og her interagerer områdefornyelsen med de andre brugere – besvarer spørgsmål, kommentarer osv. Mediet kræver en "bestyrer", der tænker i billeder og har interesse for at indfange snapshots af byens liv. Det er vigtigt, at billederne har en vis kvalitet eller er sjove/interessante på anden måde.

Områdefornyelsen bruger bl.a. #voreskbh og #delditkbh, som er dem Københavns Kommune bruger på deres Instagram.

Økonomi: Ingen, kun arbejdstimer

Forankring:

- Vesterbro Lokaludvalg kan overtage den og omdøbe den i januar 2017. Det kan evt. være et navn, der knytter sig mere til bydelen end til en bestemt organisation fx "Vi bor på Vesterbro". Der er opbygget en følgerskare, som lokaludvalget kan bygge videre på og drage nytte af i formidlingen af aktiviteter og bydelens udvikling.

BLOMSTRENDE BY

Blomstrende by er et samarbejde mellem områdefornyelsen, Træstubben og Vesterbro Lokaludvalg. Hvert forår inviteres lokale beboere og institutioner til at adoptere et gadebed. I 2016 er tæt på 70 gadebede blevet adopteret på Vesterbro. Konceptet er ved at sprede sig til andre bydele.

Proces: Projektet har udviklet sig gennem fire år og er nu forankret bredt blandt beboere og institutioner på Vesterbro. I 2016 er 63 ud af 70 bede "adopteret". Hjemmesiden www.blomstrendeby.dk gør det nemt at booke et bed og sparer samtidig timer til koordinering. I 2016 har Byhaven på Enghave Plads indvilliget i at være værter for både starteventet og en række åbne haver, hvor man kan få frø og låne redskaber. Konceptet har spredt sig til andre bydele, og hjemmesiden bliver udbygget til at flere bydele kan koble sig på den også. Konceptet er ved at udvikle sig til "Blomstrende By Kbh".

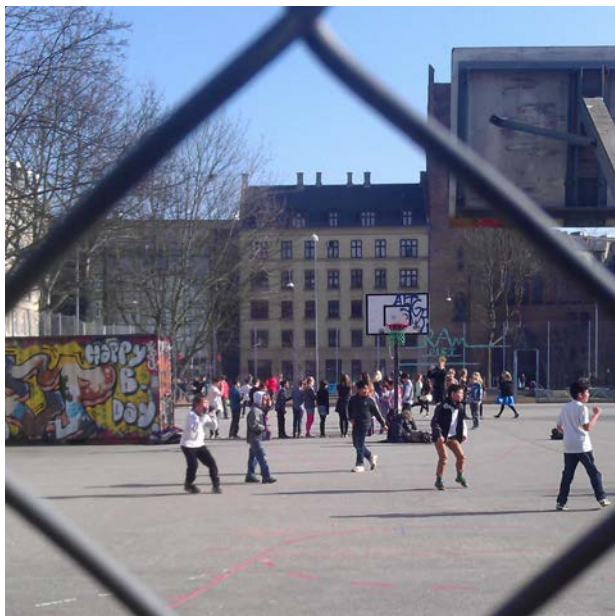
Økonomi: Områdefornyelsen har finansieret Blomstrende By med 50.000 kr. årligt. I 2016 har Vesterbro Lokaludvalg betalt halvdelen. Kan også skaleres og udføres for mindre beløb afhængig af lønningen.

Forankring:

- Projektet er godt forankret i lokalområdet, det er blevet hverdagspraksis at adoptere et bed.
- Vesterbro Lokaludvalg kan vælge at finansiere projektet. Kræver en koordinator - dette har ind til nu ligget primært hos Træstubbens medarbejder.
- Den økologiske byhave er en oplagt samarbejdspartner i fremtiden, der kan aflønnes for at deltage i at tjekke op på bede, holde kontakt med adoptanter mm.

LITAUENS PLADS

Litauens Plads er ved at blive forvandlet fra et nedslidt byrum til et multifunktionelt byrum, der kan tilgodese flere behov end tidligere. Det nye byrum forventes at blive indviet i september 2016.

Proces: Der blev i 2012 etableret en arbejdsgruppe, og senere har en hurtiggruppe været inddraget i de konkrete planer for Litauens Plads. Derudover har der været en omfattende inddragelsesproces med beboere og brugere af pladsen og en omfattende dialog med Børne- og Ungdomsforvaltningen. 800 m² af pladsen bliver anlagt i forbindelse med renovering af Oehlschlægersgades Skole.

Økonomi: Områdefornyelsen har finansieret 5,25 mio. kr., der er overført 6. mio. kr. fra budget 2015 til projektet og der er omprioriteret 763.000 kr. af områdefornyelsens restmidler til nye indsatser på Litauens Plads.

Forankring:

- Center for Udførelse af Anlæg (CUA) har ansvaret for fornyelsen af Litauens Plads. Den videre proces skal aftales med dem.
- Det skal aftales med Børne- og Ungdomsforvaltningen
- Realiseringen af de nye indsatser, som styregruppen har afsat midler til forventes realiseret, inden områdefornyelsen lukker.
- Opfordring til at skabe aktiviteter på pladsen bl.a. gennem Vesterbro Lokaludvalgs puljer.
- BUF, Settlementet m.fl. inviteres til at komme med input til redskaber på Litauens Plads samt, at bidrage til indvielsen.

ISSKØJTEBANE I ENGHAVEPARKEN

Der er et lokalt ønske om at få etableret en isskøjtebane i Enghaveparken, der er bæredygtig og hvor overskudsvarmen kan genbruges. Der er igangsat en forundersøgelse, der forventes færdig til august 2016.

Proces: Arbejdet er foregået i regi af områdefornyelsens styregruppe formandskab og arbejdsgruppen for Enghaveparken. Der er gennemført en desk-research, som er blevet præsenteret for styregruppen, og der er afholdt et borgermøde om mulighederne for en isskøjtebane i Enghaveparken med oplæg fra bl.a. Skive Kommune. Kultur- og Fritidsforvaltningen har fremlagt et budgetønske til overførelsessagen 2015-2016 til en forundersøgelse af en isskøjtebane, som ikke blev imødekommet.

Økonomi: Områdefornyelsens styregruppe har afsat 240.000 kr. til en forundersøgelse og Borgerrepræsentationen har godkendt at der kan bruges 1,75 mio. kr. til forundersøgelsen af projektmidlerne til Enghaveparken.

Forankring:

- Arbejdsgruppen for Enghaveparken og styregruppen bliver orienteret, når budgetforhandlingerne er overstået. Såfremt der bevilges midler vil arbejdsgruppen for Enghaveparken blive inddraget i den videre proces.

VESTERBRO VIL ALTID VÆRE VORES

Rapporten sætter fokus på en gruppe udsatte unge, der ikke har mange andre alternativer end at opholde sig på gaden i deres fritid. Den fortæller om deres brug af en række byrum på Vesterbro og deres ønsker til byrummene.

Rapporten viser drengenes store tilhørsforhold og kærlighed til Vesterbro.

Proces: Værestedet Fisken fik bevilget midler fra BIP til en interviewundersøgelse af deres brugere om ungdomsliv på Vesterbro, bl.a. nogle af de byrum, hvor Områdefornyelsen har fysiske indsatser. En medarbejder i Værestedet Fisken har gået ture med og interviewet 18 brugere ml. 13-18 år for at se, hvor de opholder sig, og høre om deres brug af og ønsker til Vesterbros byrum.

Økonomi: 50.000 kr. fra Borgerinitiativpuljen

Forankring:

- Ena Juhl, leder af FISKEN, præsenterede rapporten på et arbejdsgruppemøde i Alsgadekvarteret. Rapporten viser, at drengene har stor tilknytning til Alsgade og Kiosk 21. Presentationen betød at arbejdsgruppen bredt accepterede at drengene havde en plads i kvarterets udvikling.
- En gruppe drenge fra FISKEN inviteres med til at bygge en bænk, som en del af fornyelsen af Alsgadekvarteret.
- Rapportens konklusioner kan bruges i Lokaludvalgets videre arbejde med bydelsplan og høringer.
- Kan inspirere til lignende projekter, hvor lokale aktører producerer viden om bydelens unge og deres behov.

PLADS TIL ALLE

Mændenes Hjem har undersøgt, hvordan brugerne af en række af Vesterbros sociale tilbud oplever byrummet og deres ønsker til det. Der er også udarbejdet en kort film med interview med brugerne og deres fotos.

Proces: Områdefornyelsen øremærkede en årlig pulje på 50.000 kr., som aktører, der arbejder med socialt udsatte på Vesterbro kunne søge. To medarbejdere på Mændenes Hjem har udført uformelle samtaler og interviews med 48 brugere af bl.a. Mændenes Hjem, Reden, Den runde firkant m.fl. De har udarbejdet en rapport, en pixudgave af rapporten, og der er produceret en video med interviews og brugernes egne fotos.

Økonomi: 50.000 kr. fra Borgerinitiativpuljen.

Forankring:

- De to medarbejdere fra Mændenes Hjem har af flere omgange holdt oplæg om rapportens resultater, bl.a. på en byvandring områdefornyelsen afholdt om temaet "Plads til forskel".
- Mændenes Hjem har afholdt et arrangement, hvor rapport og video blev offentliggjort.
- Rapportens konklusioner kan fx bruges i Lokaludvalgets videre arbejde med bydelsplan og høringer.
- Rapporten og pixiudgaven er tilgængelig på Områdefornyelsens hjemmeside. Videoen med interviews af brugerne er tilgængelig på Vimeo.
- Undersøgelsen kan inspirere til lignende projekter, hvor lokale aktører

ÆLDRE OG SUNDHED I BYRUMMET

Projektet havde fokus på, hvordan der på tværs af forskellige aktører kan arbejdes målrettet og systematisk med at sikre ældres deltagelse i byfornyelsesindsatsen. I projektet har der været specifik fokus på at styrke ældres involvering i forhold til områdefornyelserne på Vesterbro og Valby i København.

Proces: Projektet er gennemført i 2012-2014 i et samarbejde mellem områdefornyelserne på dele af Vesterbro og Valby, Frivilligcenter Vesterbro, Kgs. Enghave og Valby og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen samt Kuben Management.

Økonomi: 670.000 kr. i tilskud fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

Forankring:

- Pjecen "Ældre som aktive deltagere i lokalsamfundet", som indeholder en række anbefalinger til inddragelse af ældre.
- Et rutekort til gåture for ældre og andre på det centrale Vesterbro. Formålet med rutekortene er at inspirere familie, venner, frivillige og personale i aktivitetscentre og plejeboliger til at bruge kortene som en turguide til områdefornyelsens projekter, som ligger inden for en afstand af 1-2 km fra plejeboligerne og aktivitetscentrene. På kortet er der en kort beskrivelse af de forskellige steder, som kortet guider til.
- To film på hhv. 2 minutter og 8 minutter. Filmene er optaget i forbindelse med projektets aktiviteter. Den korte film er målrettet frontmedarbejdere fx social- og sundhedshjælpere og social og sundhedsassistenter. Filmen på 8 minutter er primært målrettet planlæggere fra både sundheds- og planområdet. Filmene kan fremsøges på Youtube under Ældre som aktive deltagere i lokalsamfundet.